

του Τσεσμέ, απέναντι από τη Χίο, της ναυαρχίδας του οθωμανικού στόλου και 200 ναυτών, καθώς και του ίδιου του Καρά Αλή. Ο Ψαριανός πυρπολητής **Κωνσταντίνος Κανάρης**, ο οποίος πραγματοποίησε το παράτολμο εγχείρημα, δίκαια κέρδισε την ευγνωμοσύνη και τις καρδιές του πανελληνίου. Η φήμη του έφτασε σε όλο τον κόσμο, που παρακολουθούσε έκπληκτος τα κατορθώματα των Ελλήνων. Ο Κανάρης κατάφερε νέο πλήγμα εναντίον των Τούρκων, τον Οκτώβριο του ίδιου έτους, όταν πυρπόλησε μεγάλο ιστιοφόρο του τουρκικού στόλου στα ανοιχτά της Τενέδου.

Στην ξηρά αξιομνημόνευτη αναμέτρηση υπήρξε το παράτολμο εγχείρημα του Σουλιώτη ήρωα **Μάρκου Μπότσαρη**, τον Αύγουστο του 1823. Εν μέσω διαφωνιών και ερίδων στο Μεσολόγγι, το οποίο απειλούσαν δύο στρατιές Αλβανών, αυτή του Ομέρ Βρυώνη και η δεύτερη με επικεφαλής τον Μουσταφά πασά, ο Μάρκος Μπότσαρης έφυγε από την πόλη με 1.250 άνδρες, εκ των οποίων 450 περίπου Σουλιώτες, και έσπευσε να συναντήσει τον στρατό του Μουσταφά. Τα ξημερώματα της 8ης προς την 9η Αυγούστου ο Μάρκος και οι Σουλιώτες του όρμησαν μέσα στο στρατόπεδο του Μουσταφά, στη θέση **Κεφαλόβρυσο**, κοντά στο Καρπενήσι, και προκάλεσαν μεγάλη φθορά και σύγχυση, επειδή η ενδυμασία των Σουλιωτών ήταν παραπλήσια αυτής των στρατιωτών του Αλβανού πασά. Κατά τη διάρκεια της εφόδου των Σουλιωτών εχθρικό βόλι έπληξε τον Μάρκο Μπότσαρη, ο θάνατος του οποίου διαδόθηκε σαν αστραπή στο πανελλήνιο και στην Ευρώπη. Τον Μάρκο θρήνησαν όλοι οι Έλληνες και αυτοί ακόμη οι αντίπαλοί του, που αναγνώρισαν στο πρόσωπό του τον κατ' εξοχήν ήρωα της εποχής.

Το 1824 κλήθηκε από τον σουλτάνο, για να βοηθήσει τους Τούρκους, ο αιγυπτιακός στρατός, ο οποίος με επικεφαλής τον Ιμπραήμ πασά κατέκαψε την Κάσο και τα Ψαρά και προκάλεσε καταστροφές στην Κρήτη. Το 1825 ο Ιμπραήμ αποβιβάστηκε στην Πελοπόννησο και κυριολεκτικά την ερήμωσε. Το 1826 οι δυνάμεις του Ιμπραήμ ενώθηκαν με εκείνες του Μαχμούτ Ρεσίτ πασά Κιουταχή, που πολιορκούσε το Μεσολόγγι. Εκεί, στο Μεσολόγγι, στην πόλη που είχε δεχτεί τον μεγάλο Άγγλο φιλέλληνα **Λόρδο Μπάουρον** και είχε θρηνησει τον θάνατό του, είχαν στραμμένη την προσοχή τους το πανελλήνιο και όλη η συμπαθούσα Ευρώπη. Τον Απρίλιο του 1826 οι **Ελεύθεροι Πολιορκημένοι** του εθνικού ποιητή **Διονύσιου Σολωμού** πραγματοποίησαν ηρωική έξοδο, στην οποία χάθηκαν αμέτρητοι πολεμιστές, αλλά και γυναικόπαιδα. Η **έξοδος του Μεσολογγίου** (10/11 Απριλίου 1826) σήμανε και την αναζωπύρωση της φλόγας της επανάστασης.

Σημαντική επιτυχία της επανάστασης υπήρξε και η νίκη του **Γεωργίου Καραϊσκάκη** στην **Αράχοβα**, στην ομώνυμη μάχη (24 Νοεμβρίου 1826), στην οποία με τους Ρουμελιώτες, Σουλιώτες, Θεσσαλούς, Μακεδόνες και Μωραίτες πολεμιστές του ο Καραϊσκάκης κατέστρεψε ολοσχερώς ισχυρό στράτευμα Αλβανών με επικεφαλής τον Μουσταμπε.

Η πολιτική συγκρότηση των Ελλήνων. Στην Πελοπόννησο κυρίως, καθώς και στη Στερεά Ελλάδα και στα νησιά του Αιγαίου, είχαν σχηματιστεί «εφορίες», «σύγκλητοι», «καγκελαρίες» και «διευθυντήρια», τοπικά επαναστατικά συμβούλια δηλαδή, υπό τον άμεσο έλεγχο των τοπικών αρχόντων, των παλαιών προεστών ή καπετάνιων. Από τα συμβούλια αυτά προήλθαν οι αντιπρόσωποι στις τρεις πρώτες τοπικές γερουσίες, στην **«Πελοποννησιακή Γερουσία»**, τον **«Άρειο Πάγο»** της Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και

Ο Μ. Μπότσαρης υπήρξε μια από τις μεγαλύτερες μορφές της ελληνικής Επανάστασης. Ο ηρωικός του θάνατος στη μάχη του Κεφαλόβρυσου (8-9 Αυγούστου 1823) προκάλεσε μεγάλη συγκίνηση στην Ελλάδα και στην Ευρώπη. Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, Αθήνα.

Ο Γ. Καραϊσκάκης (1782-1827) υπήρξε ένας από τους επιφανέστερους αγωνιστές της ελληνικής επανάστασης. Η αριστοτεχνική στρατηγική του κατά τις μάχες της Αράχοβας (18-24 Νοεμβρίου 1826) οδήγησε σε μεγάλη νίκη των Ελλήνων και τον ανέδειξε σε ηγετική μορφή του Αγώνα. Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, Αθήνα.

Τα τοπικά
επαναστατικά
συμβούλια στις
επαναστατημένες
περιοχές της Ελλάδας

Απόσπασμα από τη Διακήρυξη της Επιδάουρου (1821)

«Μετά μακράν δουλείαν ηναγκάσθημεν τέλος πάντων να λάβωμεν τα όπλα εις χείρας και να εκδικήσωμεν εαυτούς, και την Πατρίδα ημών, από μίαν τοιαύτην φρικτήν και ως προς την αρχήν αυτής άδικον τυραννίαν, ήτις ουδεμίαν άλλην είχεν ομοίαν, ή καν δυναμένην οπωσούν μετ' αυτής να παραβληθή δυναστείαν.

Ο κατά των Τούρκων πόλεμος ημών, μακράν του να στηρίζεται εις αρχάς τινάς δημαγωγικάς και στασιώδεις, ή ιδιωφελείς μέρους τινός του σύμπαντος Ελληνικού Έθνους σκοπούς, είναι πόλεμος εθνικός, πόλεμος Ιερός, πόλεμος του οποίου η μόνη αιτία είναι η ανάκτησις των δικαίων της προσωπικής ημών ελευθερίας, της ιδιοκτησίας και της τιμής, τα οποία, ενώ την σήμερον όλοι οι ευνομούμενοι και γειτονικοί λαοί της Ευρώπης τα χαίρουσιν, από ημάς μόνον η σκληρά και απараδειγμάτιστος των Οθωμανών τυραννία επιροσπάθησε με βίαν ν' αφαιρέση και εντός του στήθους ημών να τα πνίξη [...].»

Πηγή: Βουλή των Ελλήνων, 180 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση, Αθήνα 2001.

Η εθνοσυνέλευση στην
Επίδαυρο και το πρώτο
σύνταγμα της
επαναστατημένης
Ελλάδας (δημοκρατικό)

τη **«Γερουσία της Δυτικής Χέρσου Ελλάδος»**. Οι αντιπρόσωποι σε αυτές τις γερουσίες ήταν οι ίδιοι άρχοντες που είχαν σχηματίσει τα τοπικά συμβούλια, αυτοί δε οι άρχοντες εν συνεχεία υπήρξαν και οι αντιπρόσωποι στην Α' Εθνοσυνέλευση, καθώς και στις συνελεύσεις που ακολούθησαν.

Με την απαλλαγή λοιπόν από τους εκπροσώπους της οθωμανικής διοίκησης, υπήρξε ανάληψη της εξουσίας και της διοίκησης από τους άρχοντες εκείνους, είτε πολιτικούς είτε στρατιωτικούς, οι οποίοι ασκούσαν και στο παρελθόν εξουσία ως εντολοδόχοι της οθωμανικής κυβέρνησης. Παρατηρήθηκε, με άλλα λόγια, συνέχεια της προεπαναστατικής ελληνικής εξουσίας. Αυτή η συνέχεια ήταν μάλλον αναπόδραστη, για τον λόγο κυρίως ότι οι τοπικοί άρχοντες διέθεταν μεγάλη επιρροή και πλούτη, σε σύγκριση με τους νεήλυδες από την ελληνική Διασπορά, που έσπευσαν στην επαναστατημένη χώρα, με στόχο την απαλλαγή του τόπου όχι μόνο από την οθωμανική εξουσία, αλλά και από πολλούς Έλληνες άρχοντες που ασκούσαν εξουσία ως όργανα της οθωμανικής κυριαρχίας. Αυτοί οι φιλελεύθεροι νεήλυδες, έργο των οποίων υπήρξαν τα φιλελεύθερα συντάγματα του Αγώνα, μικρή συμμετοχή είχαν στον έλεγχο και την άσκηση της εξουσίας.

Προέκυψε τότε οξεία διαμάχη ανάμεσα στον Δημήτριο Υψηλάντη, αδελφό του Αλέξανδρου και πληρεξούσιό του στην επαναστατημένη Ελλάδα, και πολλούς Φιλικούς από το ένα μέρος και στους προκρίτους της Πελοποννήσου από το άλλο. Ο Υψηλάντης και οι περί αυτόν Φιλικοί, καθώς και οι στρατιωτικοί της περιοχής, με αρχηγό τον Κολοκοτρώνη, αμφισβητούσαν την εξουσία των προκρίτων και προσπαθούσαν να την περιορίσουν, υποστηρίζοντας την έμμεση εκλογή αντιπροσώπων από εκλεκτορικό σώμα των «εγκριτωτέρων» κάθε επαρχίας. Οι πρόκριτοι, αντιθέτως, υποστήριζαν πως οι αντιπρόσωποι στην εξουσία έπρεπε να εκλέγονται απευθείας από τον λαό, επειδή οι ίδιοι επηρέαζαν και ήλεγχαν τον λαό. Ο Υψηλάντης, οι Φιλικοί και οι «Πολεμικοί» της Πελοποννήσου επιδίωκαν να συγκεντρώσουν την εξουσία στα χέρια τους, ενώ οι πρόκριτοι προσπαθούσαν με κάθε τρόπο να την διατηρήσουν, επικαλούμενοι τη δημοκρατική αρχή της ανάδειξης των αρχόντων διά της ψήφου του λαού. Οι πρώτοι ήταν γνωστοί ως «ολιγαρχικοί», οι δεύτεροι ως «δημοκρατικοί»! Φυσικά, οι όροι αυτοί δεν ανταποκρίνονταν στις αντίστοιχες επιδιώξεις των δύο παρατάξεων.

Στο τέλος του 1821 συγκλήθηκε Εθνοσυνέλευση στην Επίδαυρο και ψηφίστηκε, τον Ιανουάριο του επόμενου έτους, το πρώτο δημοκρατικό σύνταγμα της χώρας. Οι επαναστάτες ανέδειξαν τους αιρετούς τους άρχοντες, καθιερώνοντας έκτοτε την αρχή ότι η μόνη νόμιμη εξουσία είναι η αιρετή από τον λαό και επιβεβαιώνοντας την αρχή της λαϊκής κυριαρχίας.

Αυτές οι αρχές που καθιερώθηκαν, από την αρχή ακόμη του αγώνα για την ελευθερία, αποτέλεσαν τη φιλελεύθερη κληρονομιά της επανάστασης στο ελληνικό κράτος που προήλθε από αυτήν. Η διεθνής κατάσταση ωστόσο και η ισχύς των ηγετικών ομάδων των Ελλήνων, οι οποίες είχαν αναπτυχθεί κατά τη διάρκεια της αιχμαλωσίας του έθνους και στο πλαίσιο της εξουσίας του ξένου κυριάρχου, ενίσχυσαν τις συντηρητικές τάσεις στη διαμόρφωση της πολιτείας. Χωρίς τις φιλελεύθερες αρχές, η επανάσταση θα οδηγούσε ίσως στην ίδρυση μιας διάδοχης ηγεμονίας χωρίς την προοπτική ανάπτυξης των κοινοβουλευτικών και συνταγματικών θεσμών. Χωρίς τη συμβολή των συντηρητικών δυνάμεων του τόπου, ίσως αποδεικνυόταν ανέφικτη η ανεξαρτησία, αφού οι δυνάμεις αυτές ενέταξαν το υπό σύσταση εθνικό κράτος των Ελλήνων στο σύστημα ασφαλείας της εποχής, το οποίο ήλεγχαν οι μεγάλες δυνάμεις της παλινόρθωσης στην Ευρώπη.

Η επικράτηση της Επανάστασης στη νότια Ελλάδα διευκόλυνε τη λύση του «Ελληνικού Ζητήματος», επειδή η δημιουργία μικρού σε έκταση ελληνικού κράτους δεν προκαλούσε σοβαρό ακρωτηριασμό της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Δημιουργήθηκαν ωστόσο οι προϋποθέσεις για να αναπτυχθεί η *Μεγάλη Ιδέα**, δηλαδή η εθνική πολιτική που αποσκοπούσε στην απελευθέρωση των ιστορικών ελληνικών χωρών και των τόπων γενικά όπου κατοικούσαν Έλληνες, οι οποίοι στο εξής ονομάστηκαν από την ελεύθερη ελληνική εστία *αλύτρωτοι Έλληνες*. Εν προκειμένω χρειάζεται να τονιστεί ότι με τη γενική εξέγερση στη νοτιοανατολική Ευρώπη η Φιλική Εταιρεία –όπως και ο πρωτομάρτυρας του έθνους Ρήγας Βελεστινλής στα τέλη του 18ου αιώνα– δεν αποσκοπούσε στην ίδρυση «Βαλκανικής Ομοσπονδίας» όλων των λαών της περιοχής, όπως εσφαλμένα υποστηρίζεται από ορισμένους. Μολονότι ο Αλέξανδρος Υψηλάντης κάλεσε στις επαναστατικές του προκηρύξεις όλους τους χριστιανούς της ευρύτερης περιοχής να ξεγερθούν εναντίον της οθωμανικής κυριαρχίας και μολονότι μέλη της Φιλικής Εταιρείας υπήρξαν και ορισμένοι Σέρβοι, Μαυροβούνιοι, Βούλγαροι, Μολδαβοί και Βλάχοι (της Βλαχίας), στόχος ήταν η ίδρυση ελεύθερης ελληνικής πολιτείας, στην οποία θα συμμετείχαν και όλοι οι άλλοι ετερόγλωσσοι χριστιανοί ως Έλληνες πολίτες.

Εξαρχής λοιπόν οι πραγματικότητες της νότιας Ελλάδας διευκόλυναν την ίδρυση ανεξάρτητου και ομοιογενούς εθνικού κράτους των Ελλήνων. Οι πολιτικές και κοινωνικές πραγματικότητες της ίδιας περιοχής συνέβαλαν επίσης στη διαμόρφωση του πολιτεύματος που εν τέλει επικράτησε. Η συγκρότηση πυρήνων επαναστατικής εξουσίας, ευθύς μετά την εκδήλωση των κατά τόπους επαναστατικών πράξεων, ακολούθησε υφιστάμενους πυρήνες εξουσίας των Ελλήνων, τους πυρήνες εξουσίας των προεστών, με πρωταρχικούς στόχους τον σχηματισμό και εξοπλισμό επαναστατικών ομάδων και τη συλλογή πόρων για την αποτελεσματική διεξαγωγή του πολέμου κατά των οθωμανικών στρατευμάτων. Η συνταγματική και αντιπροσωπευτική πολιτεία, όπως διατυπώθηκε επίσημα στο «*Προσωρινόν Πολίτευμα της Ελλάδος*» (1822), αποτελούσε διακήρυξη και υπόσχεση μάλλον παρά πραγματικότητα.

Οι διαμάχες για τον έλεγχο της εξουσίας προκάλεσαν βίαιες *εμφύλιες συγκρούσεις* που είχαν δυσμενή αντίκτυπο στη διεξαγωγή του πολέμου. Οι εμφύλιες συγκρούσεις, και η συστηματική καταστροφή της Πελοποννήσου από τα αιγυπτιακά στρατεύματα του Ιμπραήμ πασά, το 1825, προκάλεσαν επίμονες εκκλήσεις από πολλές πλευρές, προκειμένου να σπεύσουν οι χριστιανικές δυνάμεις της Ευρώπης να βοηθήσουν τους Έλληνες επαναστάτες. Οι προσδοκίες των Ελλήνων για στήριξη του Αγώνα τους από τις μεγάλες δυνάμεις συντέλεσαν στη δημιουργία των πρώτων ελληνικών κομμάτων («γαλλικό», «αγγλικό», «ρωσικό»). Παράλληλα, η αγγλική κυβέρνηση ενθάρρυνε τραπεζικούς κύκλους, ώστε να χορηγήσουν δάνεια στις ελληνικές επαναστατικές κυβερνήσεις.

Η έκβαση της Επανάστασης. Η νέα χώρα της Ευρώπης δεν ήταν εύκολο να αποκτήσει, εν όψει της πολιτικής κατάστασης του τόπου και της διεθνούς συγκυρίας, πολίτευμα δημοκρατικό. Η Ελλάδα της εποχής απέκτησε πολίτευμα που ήταν εφικτό με τα τότε δεδομένα. Εφικτή ήταν και η λύση που εξασφαλίστηκε στο ζήτημα της ανεξαρτησίας και της εδαφικής έκτασης της νέας χώρας (*Πρωτόκολλο Ανεξαρτησίας*, 22 Ιανουαρίου/3 Φεβρουαρίου 1830). Η Ελλάδα υπήχθη σε καθεστώς εγγύησης της εδαφικής της ακεραιότητας, της εθνικής της ανεξαρτησίας και του μοναρχικού πολιτεύματος με το οποίο προικοδοτήθηκε από τις τρεις μεγάλες δυνάμεις της Ευρώπης με τα μεγαλύτερα συμφέροντα στην Εγγύς Ανατολή, τη Βρετανία, τη Γαλλία

Οι εμφύλιες συγκρούσεις και ο κίνδυνος να χαθεί η Επανάσταση. Βοήθεια από τις Μεγάλες Δυνάμεις

Το Πρωτόκολλο Ανεξαρτησίας της Ελλάδας του 1830 (Πρωτόκολλο του Λονδίνου) και οι όροι του

Ιωάννης Καποδίστριας, ο πρώτος κυβερνήτης της Ελλάδας (1828- 1831). Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, Αθήνα.

Τα σύνορα του Ελληνικού κράτους:
1830: Πελοπόννησος - Στερεά Ελλάδα (σύνορα Σπερχειός - Αχελώος ποταμός), Εύβοια, Κυκλάδες, Σποράδες
1832: Πελοπόννησος - Στερεά Ελλάδα (σύνορα Αμβρακικός - Παγασσητικός κόλπος), Εύβοια, Κυκλάδες, Σποράδες

Ο Όθων, δευτερότοκος γιος του βασιλιά της Βαυαρίας Λουδοβίκου Α΄, αναγορεύθηκε βασιλιάς της Ελλάδας με τη συνθήκη της 7ης Μαΐου 1832. Μουσείο Μπενάκη, Αθήνα.

Ιωάννης Καποδίστριας

Ο Ιωάννης Καποδίστριας (1776-1831) καταγόταν από αριστοκρατική οικογένεια της Κέρκυρας και σπούδασε στην Ιταλία. Από το 1800 έως το 1807 υπήρξε μέλος της κυβέρνησης της Ιονικής Πολιτείας. Από το 1809 έως το 1822 υπηρέτησε στο Υπουργείο Εξωτερικών του τσάρου, χωρίς να παύσει να είναι αφοσιωμένος στην Ελλάδα. Το 1822 όμως αποποιήθηκε τα υψηλά του καθήκοντα, όταν η ρωσική διπλωματία αποστασιοποιήθηκε από το ελληνικό ζήτημα, και ιδιώτευσε στην Ελβετία.

Στις 3 Μαρτίου 1827 εξελέγη από την Γ΄ Εθνοσυνέλευση της Τροιζήνας κυβερνήτης της Ελλάδας με επταετή θητεία. Στις 6 Ιανουαρίου 1828 αποβιβάστηκε στο Ναύπλιο και επιδόθηκε στην προσπάθεια δημιουργίας ενομούμενου κράτους. Ωστόσο, η οργάνωση του κράτους, στην κατάσταση που βρισκόταν τότε, δύσκολα θα μπορούσε να επιτευχθεί χωρίς κάποια μορφή συγκεντρωτισμού. Τα αυστηρά μέτρα που έλαβε δυσαρέστησαν όχι μόνο τους προοδευτικούς αλλά και όσους είχαν ως τότε πρόνομα όπως π.χ. οι πρόκριτοι. Συνέπεια της αντιπαράθεσής του με τους πολιτικούς του αντιπάλους ήταν η δολοφονία του την 27η Σεπτεμβρίου 1831.

Στην εξωτερική πολιτική ο Καποδίστριας αγωνίστηκε με επιτυχία για την εξασφάλιση της ανεξαρτησίας της χώρας και για τη διεύρυνση των γεωγραφικών της συνόρων. Η συμβολή του Ι. Καποδίστρια στη δημιουργία και την οργάνωση του ελληνικού κράτους υπήρξε ανεκτίμητη.

και τη Ρωσία. Το καθεστώς αυτό της εγγύησης ισοδυναμούσε με ψιλή εποπτεία της χώρας και του μέλλοντός της από τις τρεις μεγάλες δυνάμεις και επέτρεπε παρεμβάσεις τους στην άσκηση της εθνικής της πολιτικής.

Η Ελλάδα περιορίστηκε από τις διεθνείς πράξεις που καθόρισαν την ίδρυσή της, το 1830 και το 1832, στη νότια ελληνική χερσόνησο, περιλάμβανε δε τη Στερεά Ελλάδα, την Πελοπόννησο και τις Κυκλάδες. Έμειναν εκτός του ελληνικού κράτους η Κρήτη, τα αγγλοκρατούμενα Επτάνησα, τα νησιά του βόρειου και ανατολικού Αιγαίου, τα Δωδεκάνησα και οι βορείως των χερσαίων ελληνικών συνόρων ιστορικές ελληνικές χώρες, η Θεσσαλία, η Ήπειρος, η Μακεδονία και η Θράκη. Έμειναν επίσης εκτός ελληνικού κράτους και οι ακμαίες ελληνικές κοινότητες στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές και ασιατικές κτήσεις του Οθωμανού σουλτάνου. Η μικρή Ελλάδα της εποχής ήταν ο «αρραβώνας» του «περιούσιου λαού» με τον Κύριό του για τη μέλλουσα ολοκλήρωση της απελευθέρωσης όλων των Ελλήνων, σύμφωνα με μεταγενέστερη ευσεβή εθνική ευχή.

Το πολίτευμα των Ελλήνων διαμόρφωσαν εν τέλει οι «φυσικοί ηγέτες» του τόπου, οι πρόκριτοι, οι αρχιερείς και οι καπετάνιοι, με τη συνδρομή των «προκομμένων» του έθνους, των λογίων. Αυτοί ήταν τότε οι «πολιτικώς ενήλικες» και αυτοί ήλεγχαν την επαναστατική εξουσία, αυτοί στήριξαν την επανάσταση, χωρίς δε τη στήριξή τους μπορεί να θεωρηθεί βέβαιο ότι η επανάσταση θα είχε καταρρεύσει. Ήταν το «παλαιόν σύστημα» των προεστών και των αρχιερέων. Συγκεντρωτικό και πατερναλιστικό, δυνάμει αντιπροσωπευτικό, ήταν το «σύστημα» που παρέλαβε ο Ιωάννης Καποδίστριας, όταν έφθασε στην Ελλάδα το 1828, ύστερα από πρόσκληση της Γ΄ Εθνοσυνέλευσης και τη συναίνεση των μεγάλων δυνάμεων της Ευρώπης. Ο Καποδίστριας στο μικρό διάστημα της διακυβέρνησής του (δολοφονήθηκε στο Ναύπλιο το 1831) έθεσε τις βάσεις της οικονομίας, της δημόσιας διοίκησης και δικαιοσύνης, του στρατού και της εκπαίδευσης.

Προϊόν των καιρών και των πολιτικών συνθηκών που επικρατούσαν ήταν και η προικοδότηση της Ελλάδας με μοναρχικό πολίτευμα το 1832. Δεν ήταν το πολίτευμα αυτό αντίθετο προς την εκπεφρασμένη διά των αντιπροσώπων του βούληση του ελληνικού λαού· αντίθετη προς αυτή τη βούληση ήταν η απουσία Συντάγματος. Ο πρώτος ηγεμόνας των Ελλήνων, ο Όθων, γιος του φιλέλληνα βασιλιά της Βαυαρίας Λουδοβίκου των Βιτελσβάχων, έγινε δεκτός στην καθημαγμένη από

τον πόλεμο Ελλάδα, σύμφωνα με όλες τις διαθέσιμες μαρτυρίες, ως μεσσίας, με ανακούφιση και ενθουσιασμό. Η ευτυχής κατάληξη του σκληρού δεκαετούς αγώνα για την ελευθερία και ο ρομαντισμός που είχε εισβάλει ορμητικός στην Ελλάδα επέτρεπαν στους Έλληνες του νέου βασιλείου εκδηλώσεις ανυπόκριτης χαράς και αισιοδοξίας για το μέλλον.

Ο Καποδίστριας ως Κυβερνήτης της Ελλάδας (1828) και η έλευση του Όθωνα μετά το θάνατό του (1832)

Πέτερ φον Ες (Peter von Hess, 1792-1858), «Η άφιξη του βασιλιά Όθωνα στο Ναύπλιο», Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας, Αθήνα. Ο πρώτος Βασιλιάς της Ελλάδας καταφθάνει στο Ναύπλιο στις 25 Ιανουαρίου/6 Φεβρουαρίου 1833. Ο ελληνικός λαός, ταλαιπωρημένος από την εμφύλια διαμάχη που είχε ξεσπάσει ύστερα από τη δολοφονία του Καποδίστρια, τον υποδέχεται με αισθήματα ενθουσιασμού και ανακούφισης.

Ερωτήσεις

1. Πού οφειλόταν η αρνητική στάση των Ευρωπαίων ηγετών απέναντι στην Ελληνική Επανάσταση και πώς αντέδρασαν οι επαναστατημένοι Έλληνες στη στάση αυτή; Σε ποιον βαθμό έπεισαν, κατά τη γνώμη σας, τους Ευρωπαίους; Να συμβουλευτείτε και τα σχετικά παραθέματα.
2. Κατά τα έτη 1824 και 1825 αγγλικές τράπεζες χορήγησαν δάνεια στους επαναστατημένους Έλληνες, τα γνωστά ως «δάνεια της Ανεξαρτησίας». Παρά τους επαχθείς όρους των δανείων, η σύναψή τους θεωρείται μεγάλη επιτυχία για τους Έλληνες. Συμφωνείτε με τη θεώρηση αυτή; Αιτιολογήστε την άποψή σας.
3. Να περιγράψετε τις συνθήκες υπό τις οποίες διαμορφώθηκε και εξελίχθηκε το ελληνικό πολίτευμα από την έναρξη της επανάστασης έως την ανάρρηση του Όθωνα στον ελληνικό θρόνο.